



Міністерство розвитку
громад та територій
України

ВОДОПОСТАЧАННЯ та ВОДОВІДВЕДЕННЯ в УКРАЇНІ:

СТАН, ВИКЛИКИ ТА ШЛЯХИ ДОСЯГНЕННЯ ЦІЛЕЙ

Плани та рішення для досягнення Європейських стандартів

ІНВЕСТИУЄМО РАЗОМ У СТАЛИЙ РОЗВИТОК СФЕРИ ВОДОПОСТАЧАННЯ ТА ВОДОВІДВЕДЕННЯ



Стан водопостачання та водовідведення в Україні



Міністерство розвитку
громад та територій
України



Технічний стан

- Аварійний стан мереж питного водопостачання - **36,5 %**;
- Аварійний стан мереж водовідведення - **41,5%**;
- Аварійний стан насосного обладнання водопостачання - **18,4%**;
- Аварійний стан насосного обладнання водовідведення - **28,1%**;
- Доступ населення до централізованого водопостачання - 68,7 %
(в сільських населених пунктах 25,7%)
- Доступ населення до централізованого водовідведення 53,4 %
(в сільських населених пунктах 1,8%)



Збитки від збройної агресії

- Пошкоджено та зруйновано 782,4 км мереж централізованого питного водопостачання та водовідведення;
- Пошкоджено а зруйновано 600 об'єктів водопостачання та водовідведення;
- Збитки в сфері центрального водопостачання та централізованого водопостачання - \$ 12,7 млрд;
- Потреби у реконструкції та відновленні сфери водопостачання та водовідведення - \$ 11,3 млрд;



Головні виклики

- Низький рівень доступу населення до систем питного водопостачання та водовідведення;
- 70% об'єктів систем водопостачання та водовідведення введені в експлуатацію ще до 1970 року;
- Третина питної води не відповідає Європейським стандартам якості
- Половина стічних вод не проходить повний цикл біологічного очищення;
- Висока енергоємність систем питного водопостачання та водовідведення;
- Технологічна відсталість процесів виробництва питної води та очищення стічних вод.

Стандарти ЄС в сфері водопостачання та водовідведення



Міністерство розвитку
громад та територій
України



Акти права ЄС

- Директива Ради ЄС 91/271/ЄЕС від 21 травня 1991 року Про очищення міських стічних вод, яка замінюється Директивою (ЄС) 2024/3019 від 27 листопада 2024 року
- Директива Ради 2012/27/ЄС Про енергетичну ефективність від 25 жовтня 2012 року
- Директива (ЄС) 2020/2184 від 16 грудня 2020 року про якість води, призначеної для споживання людиною



Загальний стан імплементації

- Нормативно-правова база майже повністю відповідає вимогам актів права ЄС;
- Стандарти ЄС не досягнуті;
- Програми впровадження стандартів ЄС розроблені та впроваджуються.

Імплементація Директиви Ради 91/271/ЄЕС про очищення міських стічних вод



Міністерство розвитку громад та територій України



Акти імплементації (головні)

- Закон № 2887-IX від 12 січня 2023 року «Про водовідведення та очищення стічних вод»;
- ПКМУ № 548 від 14 травня 2024 року «Про затвердження Порядку проведення оцінки стану водовідведення та очищення стічних вод»;
- ПКМУ № 378 від 2 квітня 2024 р. «Про затвердження Порядку очищення стічних вод перед скиданням в уразливих зонах»;
- ПКМУ № 61 від 21 січня 2025 року «Про затвердження Порядку здійснення державного моніторингу у сферах питної води, питного водопостачання та водовідведення»;
- РКМУ № 91-р від 7 лютого 2025 року «Про схвалення Концепції Державної цільової екологічної програми технічної модернізації підприємств водовідведення та очищення стічних вод, що перебувають у державній або комунальній власності, на період до 2034 року».



Ключові виклики

- нерівність в доступі до централізованого водовідведення між міськими (96,6%) та сільськими (1,8%) населеними пунктами;
- незадовільний технічний стан об'єктів систем водовідведення та очищення стічних вод;
- не впроваджено системний підхід до розвитку систем водовідведення та очищення стічних вод.



Шляхи вирішення

- Прийняття Державної цільової програми ЕКОСТОКИ — IV квартал 2025 року;
- Прийняття Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення законодавства у сфері питного водопостачання та водовідведення» — IV квартал 2025 року;
- Впровадження Платформи державного моніторингу стану водопостачання та водовідведення — II квартал 2026 року.

Імплементація Директиви Ради 2012/27/ЄС Про енергетичну ефективність



Міністерство розвитку
громад та територій
України



Акти імплементації (головні)

- Закон № 1818-IX від 21 жовтня 2021 року «Про енергетичну ефективність»;
- ПКМУ № 61 від 21 січня 2025 року «Про затвердження Порядку здійснення державного моніторингу у сферах питної води, питного водопостачання та водовідведення»;
- ПКМУ № 154 від 27 лютого 2019 року «Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну водяних насосів»;
- РКМУ № 1133-р від 15 листопада 2024 року «Про затвердження Державної цільової економічної програми енергетичної модернізації підприємств водопостачання та водовідведення, що перебувають у державній або комунальній власності, на період до 2030 року»;
- Наказ Мінрозвитку від 12.06.2025 № 986 «Про затвердження Порядку розроблення схем оптимізації систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення».



Ключові виклики

- стійкий тренд підвищення вартості енергоресурсів;
- енерговитрати галузі складають більше 40% собівартості послуг;
- третина води в системах втрачається при виробництві та транспортуванні;
- не впроваджено системний підхід до підвищення енергоефективності систем водопостачання та водовідведення.



Шляхи вирішення

- Виконання заходів Державної цільової програми ЕНЕРГОВОДА – 2024-2030 роки;
- Впровадження Платформи державного моніторингу стану водопостачання та водовідведення – II квартал 2026 року.

Імплементація Директиви (ЄС) 2020/2184 про якість питної води



Міністерство розвитку громад та територій України



Акти імплементації (головні)

- Закон № 2918-III від 10 січня 2002 року «Про питну воду та питне водопостачання»;
- ПКМУ № 61 від 21 січня 2025 року «Про затвердження Порядку здійснення державного моніторингу у сферах питної води, питного водопостачання та водовідведення»;
- ПКМУ № 690 від 5 липня 2019 року «Про затвердження Правил надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення»;
- Наказ Мінінфраструктури № 309 від 12 квітня 2024 року «Про затвердження Порядку розроблення підприємствами централізованого водопостачання та централізованого водовідведення технологічних регламентів».



Ключові виклики

- нерівність в доступі до централізованого питного водопостачання населення міст (88,8%) та сіл (25,7%);
- незадовільний технічний стан об'єктів систем питного водопостачання;
- не впроваджено системний підхід до розвитку систем питного водопостачання.



Шляхи вирішення

- Прийняття Державної цільової соціальної програми покращення питного водопостачання України на період до 2035 року (СОЦВОДА) — II квартал 2026 року;
- Прийняття Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення законодавства у сфері питного водопостачання та водовідведення» — IV квартал 2025 року;
- Впровадження Платформи державного моніторингу стану водопостачання та водовідведення — II квартал 2026 року.

ДЕРЖАВНА ЕКОЛОГІЧНА ПРОГРАМА «ЕКОСТОКИ»



Міністерство розвитку
громад та територій
України

Мета програми

Захист навколишнього
природного середо-
вища від негативного
впливу скидання стічних
вод у природні водойми
та підвищення рівня
доступу населення
до систем
водовідведення

Захист довкілля ●●●●●

Сталий розвиток ●●●●●

Прозорі процедури ●●●●●

Головні заходи

- Збудувати та реконструювати мережі водовідведення — **50 тис км**;
- Збудувати та реконструювати очисні споруди водовідведення — **1 тис од**;
- Збудувати та реконструювати насосні станції водовідведення — **700 од**;
- Створити системи доочищення та повторного використання стічних вод — **100 од**;
- Створити комплекси обробки, переробки та утилізації осадів стічних вод — **600 од**;
- Забезпечити домогосподарства індивідуальними системами водовідведення — **1 млн од**.

Плановані результати

70 % обсягу стічних вод
проходять повний цикл
біологічного очищення

70 % населення мають доступ
до систем централізованого
водовідведення

90 % населених пунктів забезпечені
системами централізованого та
нецентралізованого водовідведення

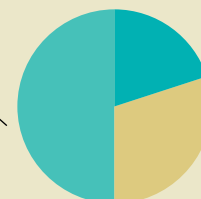
10 % осаду стічних вод
повторно використовується

2 % очищених стічних вод
повторно використовуються

Бюджет

Всього до 2034 року -
500 млрд грн,
в тому числі:

Інші джерела
50%



Державний бюджет
20%
Місцевий бюджет
30%



Впровадження
2026–2034 роки

ДЕРЖАВНА ЕКОНОМІЧНА ПРОГРАМА «ЕНЕРГОВОДА»



Міністерство розвитку
громад та територій
України

Мета програми

Стимулювання
процесу підвищення
енергетичної
ефективності систем
водопостачання та
водовідведення для
створення привабливих
умов інвестування
галузі

Захист довкілля ●●●●●

Сталий розвиток ●●●●●

Прозорі процедури ●●●●●

Головні заходи

- Оптимізувати мережі водопостачання/водовідведення в населених пунктах — 400 од;
- Замінити насоси в системах водопостачання/водовідведення — 20 тис од;
- Автоматизувати роботу насосних станцій — 1000 од;
- Встановити регулятори тиску магістральних мереж — 8000 од;
- Збудувати сонячних електростанцій — 100 од;
- Встановити теплові насоси — 250 од;
- Збудувати гідроелектростанцій на скиді стічних вод — 5 од.

Плановані результати

30 % зменшення
споживання
електроенергії

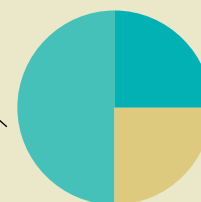
20 % зменшення втрат та витрат
води в процесах водопостачання
та водовідведення

420 тон/рік зменшення
обсягів викидів CO₂

Бюджет

Всього до 2030 року -
50 млрд грн,
в тому числі:

Інші джерела
50%



Державний бюджет

25%

Місцевий бюджет

25%



Впровадження
2026–2030 роки

ДЕРЖАВНА СОЦІАЛЬНА ПРОГРАМА «СОЦВОДА»



Міністерство розвитку
громад та територій
України

Мета програми

Захист здоров'я людини
шляхом забезпечення
доступу до питної води
в необхідних обсягах
та якості у відповідності
до Європейських
стандартів

Захист довкілля ●●●●●

Сталий розвиток ●●●●●

Прозорі процедури ●●●●●

Головні заходи

- Збудувати та реконструювати мережі водопостачання — 60 тис км;
- Збудувати та реконструювати станції очищення питної води — 400 од;
- Збудувати та реконструювати водозабірні споруди — 100 од;
- Збудувати свердловини — 10 тис од;
- Збудувати споруди з виробництва та застосування замінників рідкого хлору — 100 од;
- Ввести в експлуатацію сучасні лабораторії — 100 од.

Плановані результати

100 %

населення
забезпечено
якісною та
безпечною
питною водою

100 % міст

забезпечено
централізованим
питним
водопостачанням

70 % сіл

забезпечено
централізованим
питним водопоста-
чанням

50 %

зменшення
використання
рідкого хлору для
зnezараження
питної води

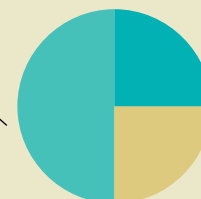
40 % питної води

виробляється з
підземних джерел
водопостачання

Бюджет

Всього до 2035 року -
350 млрд грн,
в тому числі:

Інші джерела
50%



Державний бюджет

25%

Місцевий бюджет

25%



Впровадження
2026–2035 роки

ГАЛУЗЬ ВОДОПОСТАЧАННЯ ТА ВОДОВІДВЕДЕННЯ – ДРАЙВЕР РОЗВИТКУ УКРАЇНИ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ



Міністерство розвитку
громад та територій
України

Завдання міністерства

Сприяти сталому розвитку України шляхом формування ефективної системи управління інноваційною розбудовою сфери водопостачання та водовідведення, її екологізації, соціалізації та економічній оптимізації для досягнення Європейських стандартів.



Екологічна складова програм

- Впровадження Систем управління впливом на довкілля (ISO 14000);
- Зменшення антропогенного впливу на водні об'єкти;
- Зменшення викидів CO₂;
- Зменшення використання небезпечних речовин.



Соціальна складова програм

- Впровадження Систем управління якістю (ISO 9000)
- Збільшення доступу населення до систем питного водопостачання
- Збільшення доступу населення до систем водовідведення;
- Покращення якості та безпеки питної води.



Економічна складова програм

- Впровадження Систем управління енергоефективністю (ISO 5000);
- Оптимізація мереж водопостачання та водовідведення населених пунктів;
- Зменшення втрат та витрат води;
- Зменшення енерговитрат;
- Створення нових робочих місць (близько 300 тис.)



Інноваційна складова програм

- Навчання 10 тис. персоналу підприємств сучасним методам та найкращим практикам;
- Впровадження сучасних технологій сфери водопостачання та водовідведення;
- Розробка нових проектів за європейськими стандартами (10 тис нових проектів).



Міністерство розвитку
громад та територій
України

ДЯКУЄМО ЗА УВАГУ!

Інвестуємо разом в сталий розвиток водопостачання
та водовідведення